Srf konsulterna

Remissvar

2026-10-29

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
Bankenheten

Remiss av promemorian EU:s penningtvättspaket

(dnr. Fi2026/01654**)**

Remissvar

Srf konsulterna har beretts möjlighet att yttra sig över Finansdepartementets promemoria rörande EU:s penningtvättspaket. Nedan kommenterar Srf konsulterna de områden som berör Srf konsulternas medlemmar samt marknaden för bokförings- och redovisningstjänster, inklusive tjänster till truster eller bolag.

Regelverkets komplexitet och begreppsanvändning

Srf konsulterna önskar initialt peka på den komplexitet som följer av att den svenska regleringen som branschen är van vid att läsa och tillämpa, nu ersätts av en EU-förordning som har direkt effekt för alla ansvariga enheter, inklusive redovisningsbyråer. När vissa delar dessutom kompletteras med svensk lagstiftning som skärper förordningen genom så kallad gold-plating, gör det regelområdet än mer oöverskådligt och svårtillämpat. Ett exempel på en av de svårigheter vi ser komma, i vart fall initialt, är det epitet som redovisningskonsulter fått i den svenska officiella översättningen av AMLR[1], nämligen ”*externa revisorer*”. Det är ett begrepp som för de allra flesta inte associeras med redovisningskonsulter utan med en annan yrkeskategori nämligen externrevisorer. Srf konsulterna förväntar sig att denna omständighet, liksom andra delar som kan vara svåra att tolka, tydligt förklaras av den svenska lagstiftaren i kommande förarbeten.

Srf konsulterna noterar som ovan nämnts att det som vanligen kallas bokförings- och redovisningskonsulter nu benämns ”externa revisorer” i AMLR, en tolkning som även bekräftas av promemorian[2]. Därför används detta begrepp omväxlande med termerna bokförings- och redovisningstjänster samt redovisnings- och lönebyråer i detta remissvar. Med bokförings- och redovisningstjänster avser Srf konsulterna bland annat att löpande bokföra affärshändelser, upprätta årsbokslut eller årsredovisning, upprätta deklarationer och att vara deklarationsombud.

Bokförings- och redovisningskonsulter har en unik inblick i sina kunders transaktioner och har möjlighet att upptäcka misstänkta transaktioner, såväl som misstänkt beteende hos kunden. Därmed kan konsulten spela en avgörande roll i arbetet att identifiera, förebygga och rapportera misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism. En bokförings- eller redovisningskonsult kan välja att bli auktoriserad av någon av branschorganisationerna Srf konsulterna eller FAR och följa deras rekommendationer.

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1624 av den 31 maj 2024 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism.
[2] Se promemorian s. 213.

Det finns emellertid många redovisningskonsulter som inte är auktoriserade. Dessutom finns det ett stort antal verksamhetsutövare som inte är anmälda till Bolagsverkets register mot penningtvätt och som därför har liten insikt om vilka skyldigheter de har enligt regelverket samt på vilket sätt de kan utnyttjas i penningtvättsupplägg.

Srf konsulterna menar att det är av yttersta vikt att de stränga kraven efterlevs av alla som är verksamma i branschen. Både för att branschen ska bidra till en effektiv bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och för att undvika en snedvriden konkurrens på marknaden. Srf konsulterna välkomnar således i huvudsak både de skärpta kraven i AMLR och i promemorians förslag, men för att underlätta tolkningen av reglerna och ge bättre förutsättningar till en enhetlig rättstillämpning föreslås att vissa delar förtydligas i det slutliga förslaget.

Med hänsyn till den komplexitet som det nya penningtvättsregelverket innebär anser Srf konsulterna vidare att tillsynsmyndigheterna och samordningsfunktionen mot penningtvätt behöver ta ett större ansvar för informationen till ansvariga enheter och vilka åtgärder som behöver vidtas för att uppfylla de nya kraven. Detta särskilt med hänsyn till den korta tiden för implementering av de nya reglerna.

Ikraftträdandet

Syftet med det nya regelpaketet är bra, men med hänsyn till att den svenska lagstiftningen inte ännu är på plats och inte heller de sektorspecifika vägledningarna från AMLA ges ansvariga enheter inte förutsättningar att kunna fullgöra sina skyldigheter och ytterligare krav som regelverket innebär. Srf konsulterna anser att det är ett rimligt krav att lagstiftning och vägledningar finns på plats i god tid för att de ansvariga enheterna ska kunna påbörja det arbetet som krävs. Det ska särskilt beaktas att det nya regelverket kräver tillgång till mer omfattande data från ansvariga enheter, vilket kommer kräva ytterligare systemstöd. Srf konsulterna utgår därför från att tillsynsmyndigheterna ger ansvariga enheter en viss frist vad gäller skarp tillsyn, så att de ansvariga enheterna får den tid som rimligen kan krävas för att kunna anpassa sin verksamhet till de nya reglernas krav i takt med att de detaljerade bestämmelserna successivt tas fram och kommuniceras. Srf konsulterna anser att en tydlig vägledning och rådgivning från AMLA och de lokala tillsynsmyndigheterna ska tillhandahållas under en inledande period i syfte att säkerställa att branschen kan uppfylla sina skyldigheter på ett hållbart, effektivt och ändamålsenligt sätt.

Anpassningar för mindre verksamheter

Srf konsulternas anser att EU:s regelpaket för penningtvätt till stor del utgår från den finansiella sektorn även om det finns en ambition att reglerna även ska beakta den icke-finansiella sektorns särdrag. Srf konsulterna anser inte att detta har kommit till uttryck särskilt väl i reglerna eller i de tekniska standarder som har arbetats fram, utan anser att ytterligare anpassningar behöver göras för den icke-finansiella sektorn samt mindre verksamheter. Srf konsulterna anser därför att nationella myndigheter behöver ta ett extra stort ansvar för att komplettera med sektorsspecifik vägledning för mindre verksamheter. Vidare anser vi att utformningen av reglerna inte är proportionerliga för mindre verksamheter. Ser man exempelvis till omfattningen av den föreslagna periodiska rapporteringen kommer den att kräva mer omfattande

systemstöd än vad som krävs idag även för mycket små verksamheter, vilket kan komma att hämma företagsamhet och den fria konkurrensen på redovisningsmarknaden.

Tjänsteleverantörer till truster eller bolag

Promemorian föreslår att ansvariga enheter enligt artikel 3.3 c i AMLR även ska omfatta den som yrkesmässigt tillhandahåller tjänster i form av försäljning av nybildade aktiebolag och förmedling av svenska eller utländska juridiska personer. Srf konsulterna ställer sig bakom detta förslag och delar bedömningen att även den som tillhandahåller försäljning och förmedling av bolag bör definieras som en ansvarig enhet. Detta skulle stärka det brottsbekämpande arbetet i samhället, genom att oseriösa bolagsförmedlare då omfattas av samma regelkrav som seriösa aktörer på marknaden.

Srf konsulterna konstaterar emellertid att AMLR:s bestämmelser i kombination med promemorians förslag kan ge upphov till vissa tillämpningssvårigheter för Srf konsulternas medlemmar. Srf konsulterna har medlemmar som bedriver en blandad verksamhet där både nu nämnda tjänsteleverantör till truster eller bolag och det som i förordningen benämns externa revisorer ingår i samma juridiska enhet. Tidigare har detta inte varit ett problem eftersom samma krav har gällt för utövarna oavsett klassificering av verksamhetstyp. Nu föreslår dock promemorian olika hantering av dessa två kategorier av ansvariga enheter både såvitt gäller registrering och gällande lämplighetsprövning och därför behövs ett förtydligande av vad som gäller för bolag med blandad verksamhet.

Personer som idag omfattas av vissa andra punkter i nuvarande penningtvättslag[3] omfattas inte av nuvarande definition av bolagsbildare. Detta gäller exempelvis advokater och revisorer (se promemorian s. 214). Srf konsulterna anser därför att det är oklart om ett sådant undantag är tänkt att gälla i den nya lagen avseende juridiska enheter som huvudsakligen bedriver bokförings- och redovisningstjänster och som endast i en mycket begränsad omfattning erbjuder bolagstjänster. Frågan är således om dessa bolag inte skulle omfattas av de särskilda regler som gäller för tjänsteleverantör till truster eller bolag. Srf konsulterna efterfrågar ett förtydligande av vad som ska gälla i denna typ av blandad verksamhet i samma juridiska person.

Registrering av ansvariga enheter

Srf konsulterna delar promemorians ståndpunkt att det är nödvändigt att behålla regleringen om registrering av ansvariga enheter som inte faller in under en specifik tillsynsmyndighet, för att länsstyrelserna ska kunna identifiera de företag som de har tillsynsansvar över. Srf konsulterna anser att det vore lämpligare om redovisningskonsulter (externa revisorer) registrerar sig direkt hos länsstyrelserna, i stället för som promemorian föreslår hos Bolagsverket.

Det första skälet för denna ståndpunkt är att tjänsteleverantörer till truster eller bolag ska registrera sig direkt hos tillsynsmyndigheten/länsstyrelsen. Som konstaterats ovan förekommer det att en blandad verksamhet i samma juridiska enhet där både bokföringstjänster och bolagstjänster erbjuds. Promemorians

[3] Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

argument att det vore en fördel att kunna vända sig till samma myndighet för både anmälan om registrering av ett nytt företag och anmälan om registrering i registret mot penningtvätt (s. 239) håller inte om olika regler ska gälla för olika redovisningsbyråer beroende på vilka tjänster en viss byrå erbjuder. Likaså uppstår problem för en byrå som redan är registrerad och som i ett senare skede vill utöka sitt tjänsteutbud från att ha ett baserbjudande i form av bara bokförings- och redovisningstjänster till att även erbjuda tjänster till truster eller bolag.

Det andra skälet är att en registrering direkt hos tillsynsmyndigheten skulle höja kvaliteten hos nya aktörer, eftersom det skulle innebära en proaktiv kontroll av ledningspersoner och verkliga huvudmän innan dessa tillåts utöva verksamhet. Detta eftersom de företag som ansöker om registrering inte får börja bedriva sin verksamhet förrän tillsynsmyndigheten bedömer att lämplighetskraven som gäller för verksamheten är uppfyllda och beviljar ansökan.

Promemorian framhåller att fler företag anmäler sig för registrering i penningtvättsregistret när det kan göras i nära anslutning till att företaget registreras hos Bolagsverket. Denna fördel kan relativt enkelt uppnås genom andra åtgärder, exempelvis på så vis att Bolagsverket informerar länsstyrelsen om när nya bolag som bedriver verksamhet med en SNI-kod som kan kopplas till bokförings- och redovisningstjänster har registrerats.

Det kan i detta sammanhang vara på plats att påtala att titeln bokförings- eller redovisningskonsult inte är skyddad. Det regleras alltså inte i lag vem som får kalla sig för bokförings- och redovisningskonsult. Arbetet omfattas inte av någon offentlig tillsyn utöver länsstyrelsernas tillsyn enligt penningtvättslagen. Detta innebär att vem som helst kan kalla sig bokförings- eller redovisningskonsult utan några krav på vare sig kunskap om regelverk eller kvalitet i arbetets utförande. En omständighet som också uppmärksammas i den nationella riskbedömningen av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige[4]. Genom att kräva att registreringen görs hos länsstyrelsen som prövar att lämplighetskraven är uppfyllda *innan* registrering godkänns, införs en viss kontroll av att personer som exempelvis är dömda för penningtvätt eller annan allvarlig brottslighet inte kan bedriva verksamhet som bokförings- eller redovisningskonsult.

Slutligen vill Srf konsulterna påtala att en registrering hos olika myndigheter beroende på vilken typ av verksamhet som en redovisningsbyrå bedriver, nämligen Bolagsverket eller länsstyrelsen, kan leda till en ineffektivitet på marknaden och tvinga aktörer att dela upp sin verksamhet i olika bolag; ett för bokförings- och redovisningstjänster och ett annat för bolagstjänster. Den typen av beteende skapar onödiga hinder för fritt företagande och effektiv konkurrens på marknaden.

Icke-finansiella holdingföretag med blandad verksamhet

Det pågår idag en omfattande konsolidering på marknaden av redovisningsbyråer där mindre enskilda byråer köps upp av större och fusioneras eller blir kvar som enskilda juridiska personer i en koncern bestående av många byråer. Moderbolaget till dessa redovisningsbyråer kommer att klassificeras som en ansvarig enhet i form av ett icke-finansiellt holdingföretag med blandad verksamhet.

[4] Se Nationella riskbedömningen av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2024/2025 s. 122.

I promemorians förslag omfattas icke-finansiella holdingföretag med blandad verksamhet av den mindre omfattande varianten av lämplighetsbedömning för ledning och verkliga huvudmän[5]. Som nämnts ovan är det inte ovanligt att redovisningsbyråer också erbjuder olika typer av bolagstjänster, dvs. klassificeras som ansvariga enheter i form av tjänsteleverantörer till truster och bolag. Det är också vanligt att det i en koncernstruktur förekommer båda typer av bolag: redovisningsbyråer och tjänsteleverantörer till truster eller bolag. I vissa koncerner finns även bolag som består av skatterådgivare och oberoende jurister, alltså sådana verksamheter som också klassificeras som ansvariga enheter.

Det framgår inte att holdingbolag som i sin koncern har en eller flera ansvariga enheter som är tjänsteleverantörer till truster och bolag jämte andra typer av verksamheter ska omfattas av de striktare kraven på lämplighetsbedömning och vid vilken myndighet de ska registreras (Bolagsverket eller länsstyrelsen). För att skapa en enhetlighet och uppfylla förordningens syfte att säkerställa en ännu högre grad av lämplighet hos de individer som är tjänsteleverantörer till truster och bolag, förmodar Srf konsulterna att samma stränga krav även är tänkt att gälla för ledning och verkliga huvudmän till moderbolaget i sådana koncerner, dvs. för det icke-finansiella holdingföretaget med blandad verksamhet. Vidare antar Srf konsulterna att registrering, som en konsekvens av detta, ska ske hos länsstyrelsen. Om så är fallet bör det förtydligas i det slutliga lagförslaget.

Tillsynsorgan

Srf konsulternas erfarenhet av att tillsynen av redovisnings- och lönebyråer bedrivs av tre olika länsstyrelser spridda över Sverige är att tillsynen blivit spretig, både vad gäller enskilda sanktionsbeslut och kommunikationsstrategi. Srf konsulterna upplever dock att länsstyrelserna har blivit mer samspelta med tiden. Srf konsulterna anser att penningtvättstillsynen framöver inte bör fördelas till ännu fler länsstyrelser. Det skulle riskera en än större splittring och mindre konsekvent tillsyn än vad som är fallet idag. Srf konsulterna anser vidare att länsstyrelserna behöver tilldelas avsevärt ökade resurser för att ges förutsättningar för att kunna arbeta med information till ansvariga enheter som omfattas av regelverket. Detta särskilt med beaktande av att nya sektorer omfattas av det kommande regelpaketet. Det nya regelpaketet kommer att kräva större informationsinsatser än tidigare från länsstyrelserna för att ansvariga enheter ska ges möjlighet att uppfylla kraven. Det föreslagna regelpaketet innehåller en ökad komplexitet och ytterligare krav i förhållande till dagens regelverk. Srf konsulterna anser det finns ett stort informationsbehov att fylla, vilket länsstyrelserna svårligen kan klara med befintliga resurser (både vad gäller antal och kompetens om olika verksamhetstypers förutsättningar).

Srf konsulterna kan också konstatera att de resurser och den samlade kompetens som länsstyrelserna behöver besitta för att kunna bedriva tillsyn över så skilda verksamheter som idag är fallet, allt från pantbanker och varuhandlare till redovisnings- och lönekonsulter, och dessutom ha en hög kunskap om penningtvättsregelverken är en utmaning för myndigheten. Denna utmaning kommer att bli än större när ytterligare tillsynsobjekt tillkommer när AMLR:s utvidgning av definitionen av ansvariga enheter träder i kraft. Länsstyrelsens tillsyn förväntas då omfatta så skilda verksamheter som professionella fotbollsklubbar

[5] Dvs. den som föreskrivs i 4 kap. 2 § förslag till lag om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

liksom personer som handlar med ädla metaller och ädelstenar. Ska sådan specialistkompetens dessutom spridas ut till ännu fler länsstyrelser blir utmaningen än större och risken för rättsosäkerhet vid tillsyn av redovisnings- och lönebyråer ökar. Srf konsulterna skulle därför välkomna en ordning där i stället Revisorsinspektionen[6] fick uppdraget att utöva tillsyn över redovisnings- och lönekonsulter samt tjänsteleverantörer till truster och bolag. Hos Revisorsinspektionen finns redan idag personal som förstår redovisningsbyråernas verksamhet och som har en hög kompetens inom redovisning och revision. Dessutom är det en myndighet som arbetar utifrån en enhetlig metod, vilket sammantaget skulle ge bättre förutsättningar för en mer robust rättstillämpning vid tillsyn av redovisnings- och lönebyråer.

Det bör också noteras att samma typ av verksamhet, bokföring och redovisning liksom tjänster till truster eller bolag, redan idag i vissa fall tillsynas av Revisorsinspektionen. Så är fallet om en sådan verksamhet bedrivs inom ramen för en revisionsbyrå som är registrerad hos Revisorsinspektionen. Detta faktum har resulterat i att tillsynen varierar och sanktionsbeslut kommuniceras på olika sätt beroende på var en enskild redovisningskonsult är anställd, i en renodlad redovisningsbyrå eller i en revisionsbyrå som är registrerad hos Revisorsinspektionen – trots att risken för penningtvätt torde vara densamma för konsulten oavsett organisationsform.

I promemorian anges att tillsynen över icke-finansiella holdingbolag med blandad verksamhet bör utövas av den myndighet som utövar tillsyn över att dotterbolaget följer det regelverket. Eftersom tillsynen för redovisnings- och lönebyråer föreslås bedrivas av tre olika länsstyrelser (på sikt eventuellt ännu fler) menar Srf konsulterna att det behöver förtydligas vilken länsstyrelse som blir tillsynsmyndighet för holdingbolaget om en koncern innehåller byråer med verksamhet i olika delar av Sverige.

Ingripande

Srf konsulterna delar promemorians slutsats att det saknas anledning att införa bestämmelser om straffansvar för överträdelser av AMLR och dess underliggande rättsakter. Det är enligt Srf konsulterna fullt tillräckligt med möjligheten att utdöma straff för näringspenningtvätt i de fall en individ, genom att ignorera sina administrativa skyldigheter enligt penningtvättslagstiftningen, skulle kunna anses (genom likgiltighetsuppsåt) medverka i ett penningtvättsupplägg.

Srf konsulterna välkomnar införandet av möjligheten för tillsynsmyndigheterna att nyansera sina beslut och tilldela de ansvariga enheterna en lägre grad av påpekande (anmärkning eller erinran) alternativt en varning. Srf konsulterna förordar dock en enhetlighet i rubriceringen av nivån ”anmärkning” respektive ”erinran” oavsett vilken typ av ansvarig enhet som omfattas av beslutet, eftersom dessa enligt promemorian bör ses som jämförbara i fråga om styrkan i ingripandena (jämför s. 740).

Vissa frågor om kundkännedomsåtgärder

I promemorian rörande vissa frågor om kundkännedomsåtgärder konstateras att utgångspunkten för uppgifter om medborgarskap är att dessa är offentliga. Samtidigt konstaterar promemorian att ansvariga

[6] Från och med 1 januari 2027 Myndigheten för redovisning och revision.

enheter inte kommer att kunna få uppgifterna via det statliga personadressregistret (SPAR) som Skatteverket ansvarar för. Om en enskild person begär personuppgifter av en myndighet för kontrolländamål ska den enskilde som utgångspunkt hänvisas till SPAR, men när det gäller uppgift om svenskt medborgarskap får sådana uppgifter endast lämnas ut elektroniskt till myndigheter.

Att det idag inte är möjligt för privata aktörer att få del av uppgifter om svenskt medborgarskap elektroniskt från SPAR gör möjligheten att efterleva kraven i AMLR ytterst utmanande för en ansvarig enhet. Även om medborgarskap i de allra flesta fall är en statisk uppgift i kundkännedomssammanhang och som därför sällan behöver uppdateras, så kommer det att vara svårt att validera uppgiften för den ansvariga enheten. De flesta validerar identiteten hos sina kunder via BankID där uppgift om medborgarskap inte finns. Information om medborgarskap återfinns idag endast genom att ta del av en passhandling, vilket inte kan göras på elektronisk väg. Det är inte heller alla i Sverige som har ett giltigt pass.

För att säkerställa en bättre efterlevnad av AMLR:s bestämmelser om medborgarskap och födelsehemort[7] anser Srf konsulterna att 6 § förordningen (2026:160) om det statliga personadressregistret ska ändras så att även ansvariga enheter får möjlighet att ta del av uppgifter om födelsehemort och medborgarskap elektroniskt.

Övergångsbestämmelser

Srf konsulterna konstaterar att övergångsbestämmelserna i förslag till lag om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism är mycket sparsmakade. Detta trots att de nya reglerna kommer att medföra en rad nya krav i synnerhet för tjänsteleverantörer till truster och bolag. Srf konsulterna hade därför önskat mer utförliga övergångsbestämmelser, i synnerhet rörande om, hur och när en lämplighetsbedömning av ledningspersoner och verkliga huvudmän för befintliga bolag som är tjänsteleverantörer till truster eller bolag ska göras.

Stockholm som ovan

Frans Blom
Förbundsordförande
frans.blom@srfkonsult.se

Erica Halling
VD och förbundsdirektör
erica.halling@srfkonsult.se

[7] I enlighet med artikel 22.1 a AMLR.

Srf konsulterna är branschorganisationen för verksamma konsulter inom redovisning, lön och affärsrådgivning. Vi erbjuder professionell utveckling genom auktorisation och utbildningar för redovisnings- och lönebranschen.

Srf konsulternas förbund grundades 1936 och har sedan dess drivit en kontinuerlig branschutveckling samt arbetat för att höja kvaliteten och kompetensen hos våra medlemmar. Vi har i dag över 8 700 medlemmar, varav drygt 3 600 är Srf Auktoriserade Redovisningskonsulter och Srf Auktoriserade Lönekonsulter. Våra medlemmar hjälper varje dag omkring 300 000 svenska och utländska företag med stöd och rådgivning.